

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei politice premoderne

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	ÎF (zi)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei politice premoderne			Codul disciplinei	HLR2414		
2.2. Titularul activităților de curs	conf. dr. Mihai Maga						
2.3. Titularul activităților de seminar	conf. dr. Mihai Maga						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	DS opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână		din care: 3.2. curs		3.3. seminar/ laborator/ proiect	
3.4. Total ore din planul de învățământ		din care: 3.5. curs		3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> • C2.4 Evaluarea comparativă a ideilor și argumentelor unor teorii filosofice și identificarea meritelor și limitelor acestora • C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare • C3.2 Examinarea realității/proceselor sociale, politice, economice prin interogarea și clarificarea asumpțiilor și principiilor care le justifică • C3.4 Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din știință, politică, religie și artă • C4.3 Combinarea informațiilor pentru a formula reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv) • C4.4 Reflecția critică și constructivă asupra modalităților de construire și de aplicare a ipotezelor filosofice referitoare la existența umană • C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi • C6.3 Aplicarea tehnicilor de rezolvare a problemelor interumane și interculturale (gestionarea situațiilor de criză, negocierea și medierea conflictelor, justificare, consiliere etică și filosofică)
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; • abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice filosofiei politice; • competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul filosofiei politice, precum și în redactare de texte (scris academic).

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: principalele evoluții ale filosofiei politice în antichitate, evul mediu și renaștere
Aptitudini	Studentul este capabil să analizeze și să contextualizeze texte filosofice și idei de filosofie politică relativ la cadrul istoric
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a interpreta texte și idei de filosofie politică, pentru a realiza studii și cercetări în domeniul filosofiei politice, pentru a redacta materiale academice pe teme de filosofie politică

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea istoriei filosofiei politice premoderne pentru a putea fundamenta o cercetare riguroasă a gânditorilor și ideilor din această perioadă
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea evoluției istorice a filosofiei politice în Antichitate, Evul mediu și până în Renaștere • Cunoașterea textelor fundamentale ale filosofiei politice premoderne cu accent pe dimensiunea critică și sintetică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Metodologia studierii istorice a gândirii politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Platon și idealismul politic	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Aristotel și modelul politic organic	expunerea, argumentarea, prelegerea	
4. Cicero și principiile de drept civil	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Augustin și teologia politică	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Ioan de Salisbury și sintezele politice sub forma oglinzilor principilor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Toma din Aquino și confluența dintre augustinism și aristotelism	expunerea, argumentarea, prelegerea	
8. Aegidius Romanus, Jean de Paris și disputa jurisdicțiilor	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Dante și guvernarea mondială	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Marsilio din Padova și separația dintre Biserică și Stat	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Schisma occidentală și disputele privind soluționarea ei	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Wycliff și originile Protestantismului	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Utopiile politice ale Renașterii	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Continuități și rupturi în istoria filosofiei politice	expunerea, argumentarea, prelegerea	
<p>Bibliografie</p> <p>Pisier, Évelyne, <i>Istoria ideilor politice</i>, Amarcord 2000</p> <p>Senellart, Michel, <i>Artele guvernării. De la conceptul de regim medieval la cel de guvernare</i>, Editura Meridiane, București, 1998;</p> <p>James Henderson Burns (coord.), <i>The Cambridge History of Political Thought</i>, Cambridge University Press, 1988;</p> <p>Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought: From Ancient Greece to Early Christianity</i>, Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000;</p> <p>Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought. From Middle Ages to the Renaissance</i>, Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000;</p> <p>Nemo, Philippe, <i>Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge</i>, Quadrige/PUF, Paris, 2007;</p> <p>Maga, Mihai, <i>Filosofia politică a lui Marsilio din Padova</i>, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2012.</p> <p>V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – <i>Filosofia politică a lui Platon</i>, Polirom 2006</p> <p>V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – <i>Filosofia politică a lui Aristotel</i>, Polirom 2002</p> <p>David Miller (coord.) – <i>Enciclopedia Blackwell a gândirii politice</i>, Humanitas 2000</p> <p>Barbara Cassin (coord.) – <i>Vocabularul european al filosofiilor</i>, Polirom 2013</p>		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Analiză critică a metodelor de abordare a istoriei filosofiei politice	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
2. Platon, Republica	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
3. Aristotel, Politica	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
4. Cicero, Despre îndatoriri	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
5. Augustin, Despre cetatea lui Dumnezeu	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
6. Ioan de Salisbury, Policraticus	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
7. Toma din Aquino, Despre guvernământ; Summa theologica	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
8. Jeaninne Quillet, Cheile puterii în Evul mediu	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
9. Dante, Despre monarhie	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
10. Marsilio din Padova, Apărătorul păcii	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
11. Studiu comparativ pe comentarii la Cartea Sentințelor, cartea IV, distincția 18	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
12. John Wycliff, De civili dominio	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	

13. Thomas Morus, Utopia	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
14. Discuție recapitulativă	Prezentare și interpretare de texte, dezbateră, discuția	
Bibliografie Platon – <i>Republica, Omul politic, Legile</i> Aristotel – <i>Politica, Etica nicomahică</i> Cicero – <i>Despre îndatoriri</i> Augustin – <i>Despre cetatea lui Dumnezeu</i> John de Salisbury – <i>Policraticus</i> Toma din Aquino – <i>Despre guvernământ, Summa theologica</i> Jeannine Quillet – <i>Cheile puterii în Evul Mediu</i> Dante Alighieri – <i>Despre monarhie</i> Marsilio din Padova – <i>Defensor pacis</i> William Ockham – <i>Dialogus</i> John Wycliff – <i>De civili dominio</i> Thomas Morus – <i>Utopia</i> Niccolo Machiavelli – <i>Principele</i>		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale • Studenții vor deprinde metodologia de bază a studiului filosofiei politice, vor învăța să folosească corect conceptele și să argumenteze tezele critice astfel încât să fie capabili să aplice metode filosofice de analiză asupra unor teorii politice, la nivel de începător • Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate; • Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de circulație internațională
--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înțelegerea critică a evoluției gândirii politice premoderne	Colocviu	25%
	Cunoașterea principalelor texte din filosofia politică premodernă	Colocviu	20%
10.5 Seminar/laborator	Capacitatea de muncă independentă	Prezentări orale la seminar	40%
	Participarea activă la seminar	Cuantificarea participării și intervențiilor la seminar	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea minimală a principalelor evoluții în istoria filosofiei politice, dovedită la seminar și colocviu • Participarea activă la seminar • Respectarea normelor de etică academică, în special cele privitoare la originalitate • Nota minimă de promovare este nota 5. 			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
---	--

Nu se aplică

Data completării:
25.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

...

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".